

שלבם בהתייחסות החניך אל הגורו על פי הפהגנווד גיטה, "שירת האלים"

הלקט שלפנינו נערך על ידי למה מרוט והוא מכיל קטעים נבחרים מתוך הפהגנווד גיטה, הבאים לתאר את האבולוציה ביחסו של החניך למורה, והבנתו את מהות המורה. הלקט מלווה שיעור נפלא בנושא זה שניתן על ידי למה מרוט במהלך הסדנה של יוגת הלב הטיבטית, סדרה מס' 5. סדרה זו ממוקדת כולה בפיתוח הקירבה למורה הרוחני, ומבוססת על מסורת שהותיר החכם הטיבטי הנודע מֶרְפָּה, מהמאה ה-11 לספירה, אשר גם נחשב כמי שהגיע להארה.

השעור ניתן ב-Tucson, Arizona ב-29 בנובמבר, 2006.

למה מרוט (Brian Smith) הוא תלמיד של גשה מייקל רואץ' ולמה קריסטי מקגלי, שהיה פרופסור מן המניין לסנסקריט, בטרם עזב את משרתו הקבועה ונטל על עצמו נדרים של נזיר בודהיסטי. כיום למה מרוט הוא מורה פופולרי של הקורסים של ACI וכתבים אוטנטיים של מסורת היוגה, ומקדיש כל זמנו ומירצו לשירות מוריו. למה מרוט מלמד גם קורסים מתקדמים בסנסקריט באוניברסיטה Diamond Mountain שבאריוונה.

בניגוד לעולם היוגה, ישנה אי הבנה מרובה בנושא הגורו בעולם הדהרמה במערב.

- אנשים קופצים ממורה למורה ואינם מבינים כלל את מהותו/מהותה. יש גישה מטריאליסטית של "שוק של תלמידים", ומחשבה ש "שילמתי שכר לימוד, ולכן אני יכול ללכת לדרכי".
- מי שהיה מורה רוחני שלכם בעבר, נשאר מורה שלכם לנצח, ותמיד חייב התלמיד לכבדו ולדאוג לו!
- בסביבה שבה יש הבנה לנושא זה, לא היה עולה בדעתו של איש להקדיש זמן ומאמץ להשמיץ ולגנות מורה שאינו שלהם, על אחת כמה וכמה להתכחש למורה שהיה שלהם!
- גם אם המורים הרוחניים מגרשים אתכם מעל פניהם, יש לראות בכך שיעור שהם נותנים לכם.

מקור נפלא ללימוד על המורה הוא [The Magic of Empty Teachers](#), סדרת הרצאות מופת של גשה מייקל רואץ'. אנו כאן נפנה לכתב העתיק והידוע, ה Bhagavad Gita, או "שירת האלים".

החניך בלקט הפסוקים שלפנינו הוא אַרְג'וֹנָה, גבור חייל ושר צבאות, והסיפור מתרחש בעודו משקיף אל שדה המערכה, שם עומד להתרחש הקרב הגדול, המכריע. שעת המשבר מגיעה בשעה שאַרְג'וֹנָה מגלה שבני משפחתו היקרים מצויים במחנה האוייב שאותו הוא עומד לחסל, והוא נדחף ליאוש. אַרְג'וֹנָה מלווה בקְרִישְנָה, שהוא הרֶפְבּ שלו וידידו האישי. הלקט שלפנינו מתאר את ההכרה המתעוררת שבה אַרְג'וֹנָה מזהה בקְרִישְנָה את מורהו, ואת התהליך של ההתמסרות למורה. סיפור מאלף ונפלא זה הוא משל להתפתחות בדרכו של כל חניך רוחני ביחסו למורהו, ואת ההתעוררות הרוחנית הבאה בעקבות ההתפתחות של יחס זה.

I. "סיפור הרקע" – החיים לפני שלקחת עצמך אל הגורו – גאווה ובורות

[אלו שראיתם נעוצה בבורות אומרים דברים כגון אלה:]

इदमद्य मया लब्धमिमं प्राप्स्ये मनोरथम् ।

इदमस्तीदमपि मे भविष्यति पुनर्धनम् ॥ १६-१३

idamadya mayā labdhamimam prāpsye manoratham |
idamastīdamapi me bhaviṣyati punardhanam || 16.13

16.13

"רכשתי היום דבר זה, וגם ארכוש דבר זה – ככל אשר לי יתחשק.
כל הכסף הזה שלי הוא, ועוד כסף יבוא בקרוב.

असौ मया हतः शत्रुर्हनिष्ये चापरानपि ।

ईश्वरोऽहमहं भोगी सिद्धोऽहं बलवान्सुखी ॥ १६-१४

asau mayā hataḥ śatrurhaniṣye cāparānapī |
īśvaro'hamahaṁ bhogī siddho'haṁ balavānsukhī || 16.14

16.14

אני הוא זה שהרגתי במו ידיי את אויבי,
ואויבים רבים עוד אהרוג בעתיד.
אדון אני לגורלי.
אני הוא זה שנהנה.
אני מצליח, חזק ומאושר."

לא ניתן ללמד דבר לאדם שהוא יהיר, שכן הוא "כבר יודע". אדם כזה סבור שהוא "שולט במצב", "חפשי לעשות ככל העולה על דעתו", "עצמאי" ו-"אינו צריך להסתמך על איש". בטרם יוכל לעשות צעד כלשהו בדרכו הרוחנית חייב התלמיד להפטר מהתייחסות שכזו. מקורה בבורות, בראייה שגויה, אי הבנה גמורה של הכוחות השולטים בחייו. ומוטב שיקדים וייפטר מטעות פטלית זו, שכן שעון החול של חייו הולך ואוזל, והאסון הבא בחייו עומד להתרחש בכל רגע.

सीदन्ति मम गात्राणि मुखं च परिशुष्यति ।

वेपथुश्च शरीरे मे रोमहर्षश्च जायते ॥ १-२९

गाण्डीवं स्रंसते हस्तात्त्वक्चैव परिदह्यते ।

नच शक्नोम्यवस्थातुं भ्रमतीव च मे मनः ॥ १-३०

निमित्तानि च पश्यामि विपरीतानि केशव । १-३१

sīdanti mama gātrāṇi mukhaṁ ca pariśuṣyati |
vepathuśca śarīre me romaharṣaśca jāyate || 1.29
gāṇḍīvaṁ sraṁsate hastāttvackaiva paridaḥyate |
naca śakṇomyavasthātuṁ bhramatīva ca me manaḥ || 1.30
nimittāni ca paśyāmi viparītāni keśava | 1.31

1.29

גפיי צונחים להם בייאוש ופי יבש.
גופי רועד ושערי סומר.

1.30

קשת הקסמים נשמטת מידי, ובווער לו עורי.
אינני יכול לעמוד במנוחה;
תודעתי מעורערת.

1.31

הכל נראה כעומד על ראשו, קרישנה.

שעת המשבר מגיעה בשעה שארג'ונה מגלה שבני משפחתו היקרים מצויים במחנה האוייב שאותו הוא חייב לחסל, והוא נדחף ליאוש. עבור ארג'ונה, הכל "נשרף"; כל רעיונותיו אודות זהותו נהפכים על תילם.

במרבית המקרים דרוש רגע כזה של משבר כדי לראות שאנו זקוקים לעזרה, שאיננו מבינים כיצד לחיות את חיינו; שאנו זקוקים למורה רוחני; שבלעדיו/בלעדיה אנו נתונים לחלוטין לחסדי הגלים המכים בעוצמה. לא נוכל לצאת ממצב נורא זה בטרם נוותר על הרעיון השקרי שאנו "שולטים במצב".

בדומה לארג'ונה, רבים מאתנו לא מתחילים כלל במסע הרוחני בטרם התבדו דעותינו אודות האופן שבו צריכים הדברים להתנהל; בטרם פגע בנו אותו האסון שהשאיר אותנו בחיים, ושממנו הצלחנו איכשהו להתאושש. אסון שכזה מהווה הזדמנות רוחנית גדולה, שכן הוא ממחיש עד כמה אנו חסרי אונים ללא התרגול הרוחני.

אם הצלחת להתאושש מן האסון, עלולה לבוא המחשבה: "כעת הכל שפיר, חזרתי לאיתני. אני שוב בשליטה". זוהי איוולת גמורה. דרוש שנבין כי כל מנעמי העולם הסמסרי הם עצמם אסון העומד להתרחש. אין מקום מבטחים בסמסרה. האסון הבא ממשמש ובא. כל אחד מאתנו מצוי ברגע זה באחד מתוך שני מצבים: בעיצומו של אסון, או בפרק הזמן שבין שני אסונות. **הכל סביבנו בווער.**

יש לצאת מסמסרה, עכשיו!

III. לקחת עצמך אל המורה

कार्पण्यदोषोपहतस्वभावः पृच्छामि त्वां धर्मसंमूढचेता ।

यच्छ्रेयः स्यान्निश्चितं ब्रूहि तन्मे शिष्यस्तेऽहं शाधि मां त्वां प्रपन्नम् ॥ २-७

kārpaṇyadoṣopahatasvabhāvaḥ pṛcchāmi tvāṁ dharmasammūḍcetaḥ |
yacchreyaḥ syānniścitaṁ brūhi tanme śiṣyaste'haṁ śādhi māṁ tvāṁ
prapannam || 2.7

2.7

אני נגוע עד עצם קרבי בפגם של דכאון עמוק;
דעתי נטרפת בבקשי להבין מה הדבר הנכון שעליי לעשות.
אנא ממך, אמור בבירור מהו שעליי לעשות.
אני תלמידך; אנא למדני.
אני מתמסר לידך.

ארג'ונה מוצא את מורהו ממש לידו. אין צורך ללכת לארץ רחוקה. אין המורים חייבים לעטות גלימה. אלא שיש לוודא שאתה מעריך אותם, שיש לך מה ללמוד מהם, ושאתה מוכן לכבד את התחייבותך להם. את הזרעים של כבוד למורה יש להמשיך ולטפח.

עליך לוותר על העקרון של שוויון – אין שוויון בין מורה לתלמיד. אם אתה מתעקש על שוויון – הרי שטרם עשית אפילו את הצעד הראשון! המורה תמיד נעלה על התלמיד.

ומרגע שיצרת קשר עם המורה – כל דבר הוא או שעור או מבחן, ללא יוצא מן הכלל!

התמסרותו של ארג'ונה למורהו בשלב זה היא עדיין מאד נאיבית. הוא אינו יודע מה מחכה לו. איננו מבין עדיין מה פירוש "להתמסר".

ההתמסרות למורה היא התרגול החשוב ביותר וגם הקשה ביותר שיש לתלמיד.

IV. להעריך את גודל מזלך

मनुष्याणां सहस्रेषु कश्चिद्यतति सिद्धये ।

यततामपि सिद्धानां कश्चिन्मां वेत्ति तत्त्वतः ॥ ७-३

manuṣyāṇāṁ sahasreṣu kaścidyatati siddhaye |
yatatāmapī siddhānāṁ kaścinnmāṁ veti tattvataḥ || 7.3

7.3

אין אפילו אחד ברבבה השואף לשלמות;
ובין הבוודים השואפים את המטרה להשיג,
נדירים ביותר הם אלה אשר מזהים בי
את מי שאני באמת.

הזרעים למצוא מורה רוחני מאד נדירים. זרעים אלה באים מהערכה עמוקה למורים שבחייך (וזה כולל את הורייך). אין דבר שאנו יודעים שלא למדנו מפי מורינו. אדם שלא נהג כבוד בהוריו ונהג בזלזול או

בקורת כלפי מוריו לא יוכל למצוא מורה רוחני, או שיתקשה בשמירת יחסים אלו לאורך זמן. המורה יעלם, או ימות, או שי'אבד אמונו של התלמיד במורה. גורל זה נכון גם למי שגורם לאחרים להתרחק ממוריהם!

מי שמצא מורה ראוי שישמח במזלו הטוב, ויטפח וישמור יחסים אלו מכל משמר, שכן **המורה הרוחני הוא הנכס היקר ביותר שיש לאדם בחייו**. וחשוב גם שיהיה מוכן לקבל באהבה את הלימוד – שכן מובטח שתהיה זו נסיעה רבת טלטלות! (אלמלא כך, כבר היינו כולנו מזמן מוארים!) חייב התלמיד להיות מוכן לספוג באהבה את הקשיים שבוודאי יבואו. זהו טבעם של שינוי וצמיחה.

V. הלימוד מתחיל: פיתוח תפנית

यदा हि नेन्द्रियार्थेषु न कर्मस्वनुषज्जते ।

सर्वसंकल्पसंन्यासी योगारूढस्तदोच्यते ॥६-४

yadā hi nendriyārtheṣu na karmasvanuṣajjate |
sarvasaṅkalpasannyāsī yogāruḍhastadocyate || 6-4

6.4

נאמר שאדם שקוע היטב בתרגול
רק לאחר שוויתר על כל צפייה להשיג ייתרון במעשיו,
ואיננו אחוז באובייקטים של החושים.

יש ללמוד לוותר על כל אינטרס אנוכיי – האושר נעוץ ברצייה באושרו של אחר. יש להשתחרר מן התשוקות המנהלות את חיינו. התפנית מתחילה כאשר מפסיקים לרדוף אחר התענוגות שנהגנו לרדוף בעבר. יש להבין שהבית עולה בלהבה. זהו הלימוד הראשון שתקבל מן הגורו. **ככל שירבה עניינך בהנאות ארציות, כך תפחת יכולתה של המורה ללמדך דבר כלשהו.**

המחשבה "בטרם אפנה לתרגל עלי לפתור את המשבר במשפחתי" או "תחילה אסיים משימה זו שלפניי" היא טעות חמורה. **המוות ישיגך בטרם הישלמת דבר.**

VI. רכישת חכמה

आत्मौपम्येन सर्वत्र समं पश्यति योऽर्जुन ।

सुखं वा यदि वा दुःखं स योगी परमो मतः ॥ ६-३२

ātmaupamyena sarvatra samam paśyati yo'rjuna |
sukhaṁ vā yadi vā duḥkhaṁ sa yogī paramo mataḥ || 6-32

6.32

היוגי הנעלה הוא זה שרואה
שכל הדברים ממנו באים באותה המידה:
בין אם זה סבל ובין הנאה.

ה"יוגי הנעלה" כאן הוא המתרגל שמבין חכמה עמוקה זו. זוהי דרך מאד אצילית לחיות את חייו; דרך שבה אינך מחפש להאשים אחרים בסבלך, דרך שהיא מנוגדת לתרבות שבה אנו חיים. חיים אנוכיים, האשמת הזולת – אלו מבטיחים שנמשיך ונסבול. ועלינו ללמוד זאת שוב ושוב, שכן ראשינו אטומים קשים כעץ המהוגני.

VII. לימוד היוגה הנשגבה ביותר

योगिनामपि सर्वेषां मद्गतेनान्तरात्मना ।

श्रद्धावान्भजते यो मां स मे युक्ततमो मतः ॥ ६-४७

yogināmapi sarveṣāṁ madgatenāntarātmanā |
śraddhāvānbhajate yo māṁ sa me yuktatamo mataḥ || 6-47

6.47

מבין כל היוגים אחשיב כמרוסן ביותר
את זה שמסור לי בכל מאדו.

यत्करोषि यदश्नासि यज्जुहोषि ददासि यत् ।

यत्तपस्यसि कौन्तेय तत्कुरुष्व मदर्पणम् ॥ ९-२७

yatkarōṣi yadaśnāsi yajjuhoṣi dadāsi yat |
yattapasyasi kaunteya tatkuruṣva madarpaṇam || 9.27

9.27

את כל אשר תעשה, ארג'ונה,
כל שתאכל, או תתן, או תגיש כמנחה,
עשה כמינחה עבורי.

בסופו של דבר, הגורו זה אתה! ככל שתתמסר להם יותר, כך תתקרב גם אתה למצבם הנשגב.
את המתן למורה והתירגול עם המורה יש לעשות יום ולייל, ולהפכם לעיקר תרגולך.
הם המקור לכל השג רוחני.

VIII. בילבול, ספק והריקות של הגורו

व्यामिश्रेणेव वाक्येन बुद्धिं मोहयसीव मे ।

तदेकं वद निश्चित्य येन श्रेयोऽहमाप्नुयाम् ॥ ३-२

vyāmiśreṇeva vākyaena buddhiṁ mohayasīva me |
tadekaṁ vada niścitya yena śreyoḥ amāpnuyām || 3-2

3.2

אתה מבלבל אותי עם כל מיני שיעורים שנראים כאילו סותרים.
האינך יכול פשוט לומר לי דבר אחד שהוא קבוע,
ואשר באמצעותו אשיג את החסד הנשגב?

अवजानन्ति मां मुढा मानुषीं तनुमाश्रितम् ।

परं भावमजानन्तो मम भूतमहेश्वरम् ॥ ९-११

मोघाशा मोघम्कर्माणो मोघज्ञाना विचेतसः ।

राक्षसीमासूरीं चैव प्रकृतिं मोहिनीं श्रिताः ॥ ९-१२

avajānanti mām muḍhā mānuṣīm tanumāśritam |
param bhāvamajānanto mama bhūtamahēśvaram || 9.11
moghāśā moghamkarmāṇo moghajñānā vicetasah |
rākṣasīmāsūrīm caiva prakṛtiṁ mohinīm śritāḥ || 9.12

9.11

שוטים שאינם מבינים את קיומי הנשגב
כאדון של כל הייצורים,
ואשר רואים אך ורק את דמות האנוש שנטלתי –
אלו נוהגים בי בבזו.

9.12

תקוותם תתבדה; פועלם הוא לשווא, ושרויים הגם בכילבול.
מאמצים הם טבע שהוא מושלה, מרושע ושטני.

קרישנה מזכיר כאן את השגיאה של ביזוי או גינוי של המורה ואת תוצאותיה האיומות.
מובטח שיצוצו מכשולים בדרך נפלאה זו של תרגול עם הלאמה! זוהי "רכיבה על גבו של נמר" –
מהירה ביותר אך מאד מטלטלת.
לצפות שהלאמה ינהג "כצפוי" היא דרך בטוחה להיזרק מגב הנמר (ולאכל על ידו!). אם אתה כבר יודע
כיצד על הלאמה לנהוג, אז מדוע אתה זקוק לו או לה? מי אתה חושב שאתה?
הרגע בו עולה מחשבה "הלאמה השתנה, התנהגותו פגומה, הגיע הזמן למצוא לאמה אחר" – זה
הרגע שבו נפלת מגב הנמר!
עליך תמיד לשאול: "מה זה שהם מנסים כרגע ללמד אותי? מהו המבחן שבו הם מעמידים אותי?",
ולחשיך וללמוד!
הטיבטים נוהגים לומר שהגורו משול לאש: אם תקרב יתר על המידה, עלול אתה להשרף; אך אם תשאר
מרוחק – לא תלמד דבר!
מה פירוש קרוב מידי? לחשוב שהגורו היא אהובתך, חברתך, וכו'. הגורו היא תמיד בגדר "ידיד רוחני",
Kalyana Mitra, תמיד מתפקדת כמורה, ואין זה כלל משנה מהן הנסיבות החיצוניות של מערכת
היחסים.

הכל מהווה שעור או מבחן, והלאמה נשארת לאמה בכל הנסיבות.

मन्यसे यदि तच्छक्यं मया द्रष्टुमिति प्रभो ।

योगेश्वर ततो मे त्वं दर्श्यात्मानमव्ययम् ॥ ११-४

manyase yadi tacchakyaṁ mayā draṣṭumiti prabho |
yogeśvara tato me tvaṁ darśyātmānamavyayam || 11.4

11.4

הו מורי!

אם סבור אתה שמוכן אני לראותך,
הו אדון של היוגה,
אנא הראה לי את טבעך שאינו בר שיעור.

אם תצליח להישאר על הנמר, תוכל כעת להעמיק. תוכל ללכת אל מעבר לקרמה שלך! לשם כך חייב אתה "לעקור" את עיניך הפיזיות. או אז תזכה בראייה של היוגי.

सखेति मत्वा प्रसभं यदुक्तं हे कृष्ण हे यादव हे सखेति ।

अजानता महिमानं तवेदं मया प्रमादात्प्रणयेन वापि ॥ ११-४१

यच्चावहासार्थंअसत्कृतोऽसि विहारशय्यासनभोजनेषु ।

एकोऽथवाप्यच्युत तत्समक्षं तत्क्षामये त्वामहमप्रमेयम् ॥ ११-४२

sakheti matvā prasabhaṁ yaduktāṁ he kṛṣṇa he yādava he sakheti |
ajānatā mahimānaṁ tavedaṁ mayā pramādātpṛaṇayena vāpi || 11.41
yaccāvahāsārthamasatkṛto'si vihāraśayyāsanaḥojaneṣu |
eko'thavāpyacyuta tatsamakṣaṁ tatksāmaye tvāmahamaprameyam || 11.42

11.41

בעודי סבור שאתה סתם ידיד, אמרתי ברוב חוצפתי:
"הי קרישנה! הי בן-דוד! הי חבר!"
בשל עוורוני לא השכלתי לראות גדולתך.

11.42

אם פגעתی בך, שלא במכוון,
בשעה שאכלנו, ישבנו, נחנו או בשעה ששיחקנו,
בין אם היינו שרויים ביחידות או במחיצת אחרים,
אנא סלח לי, הו קרישנה שאין לו שיעור!

כאן הופך ארג'ונה סוף כל סוף לתלמיד מסור באמת. הוא משיג בטחון במורה. הוא מבין את מהות המורה.

XI. התמסרות

तस्मात्प्रणम्य प्रणिधाय कायं प्रसादये त्वामहमीशमीड्यम् ।

पितेव पुत्रस्य सखेव सख्युः प्रियः प्रियायार्हसि देव सोढुम् ॥ ११-४४

tasmātpraṇamya praṇidhāya kāyaṁ prasādaye tvāmahamīśamīḍyam |
piteva putrasya sakheva sakhyuḥ priyaḥ priyāyārhasi deva soḍhum || 11.44

11.44

אקוד לרגליך; אשטח את גופי לפניך;
אנא, רבי ומורי, היה נא רחום.
כאב כלפי בנו, כידיד לידיד, כאוהב לאהוב –
שא נא עמי, מלאכי.

אין זו יותר התמסרות נאיבית.

XII. לראות את הגורו בכל

अनेकबाहूदरवक्रनेत्रं पश्यामि त्वां सर्वतोऽनन्तरूपम् ।

नान्तं न मध्यं न पुनस्तवादिं पश्यामि विश्वेश्वर विश्वरूप ॥ ११-१६

anekabāhūdaravakranetraṁ paśyāmi tvāṁ sarvato'nantarūpam |
nāntaṁ na madhyaṁ na punastavādiṁ paśyāmi viśveśvara viśvarūpa || 11.16

11.16

אראה את דמותך בכל – זרועות, בטנים, פיות ועיניים.
יכול אתה ליטול כל צורה;
אינני רואה בך כל התחלה, או אמצע או סוף –
אתה הריבון של הכל.

כעת מתעמק התרגול עם הלאמה – הגורו נמצא בכל מקום, מציץ מאחורי כל מסיכה. אתה נפתח, הופך לכלי ראוי להעברת המסורה. כדי להגיע לשלב זה חייב אתה לבוא עם מניעים טהורים ביותר.

XIII. להיות גורו בעצמך

मन्मना भव मद्भक्तो मद्याजी मां नमस्कुरु ।

मामेवैष्यसि युक्तवैवमात्मनं मत्परायणः ॥ ९-३४

manmanā bhava madbhakto madyājī māṁ namaskuru |
māmevaiṣyasi yuktvaivamātmanam matparāyaṇaḥ || 9-34

9.34

קבע עלי את תודעתך;
התמסר לי לחלוטין;
הקרב קרבנות בשבילי;
קוד לי את קידתך;
רתום עצמך אלי;
בוא אלי למקלט –
או אז תוכל אותי להשיג.

עד עתה השלכת את הגורו על גורם חיצוני. ככל שאתה מתמיד לשרתם, כך אתה עצמך הולך ונהיה לגורו.

א. תחילה אתה משיג אותם בשעה שאתה רואה אותם כראות, רואה את מהותם, מבין שמורדך או מורתך הם ישות שמימית. זה המצב תמיד, בין אם אתה מודע לכך או לא.

ב. בשלב מאוחר יותר אתה חולק עמם את מהותם. אתה מתאחד עמם.

XIV. המשכת השושלת

य इदं परमं गुह्यं मद्भक्तेष्वभिधास्यति ।

भक्तिं मयि परां कृत्वा मामेवैष्यत्यसंशयः ॥ १८-६८

न च तस्मान्मनुष्येषु कश्चिन्मे प्रियकृत्तमः ।

भविता न च मे तस्मादन्यः प्रियतरो भुवि ॥ १८-६९

ya idaṁ paramaṁ guhyaṁ madbhakteshvabhidhāsyati |
bhaktiṁ mayi parāṁ kṛtvā māmevaiṣyatyasaṁśayaḥ || 18-68
na ca tasmānmanuṣyeṣu kaścinme priyakṛttamaḥ |
bhavitā na ca me tasmādanyaḥ priyataro bhuvi || 18-69

18.68

זה שמלמד סוד נשגב זה לאלו אשר בי דבקים,
מפגין במעשה זה את המסירות הנעלה ביותר כלפיי.
אדם זה ללא שום ספק ישיגני.

18.69

אין דבר שיכול אדם לעשות שאותו אעריך יותר;
אין מי שיקר לליבי יותר מאדם שכזה.

הסוד הנשגב הוא להבין את מהותו האמיתית של הלאמה.

והמסירות הנעלה ביותר למורה היא זו שבה אתה מלמד לאחרים את אשר למדת אתה ממורדך.

עליך להתאמץ קשה ולמצוא את הלאמה. ומשמצאת אותה/אותה – עזוב הכל ולך לשרתם. התמסר להם, השאר עמם. הקדש להם כל זמנך. כל השאר יסתדר מעצמו. זה הדבר החשוב ביותר. כל חלומותיך יתגשמו. והיה מוכן לקשיים רבים בדרך. לעולם אל תפנה לאחור.